

Na osnovu člana 16. stav 4. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona-Prečišćeni tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 7/10), na prijedlog Ministarstva zdravstva, Vlada Zeničko-dobojskog kantona, na nastavku 87. sjednice, održanom 21.11.2012. godine,
d o n o s i

ZAKLJUČAK

I

Usvaja se Izvještaj o epidemiološkoj situaciji na području Zeničko-dobojskog kantona za period 01.01. do 30.06.2012. godine.

II

Izvještaj iz tačke I ovog zaključka upućuje se u skupštinsku proceduru radi upoznavanja.

III

Zaključak stupa na snagu danom donošenja.

Broj: 02-_____/12.

Datum, 21.11.2012. godine

Z e n i c a

PREMIJER

mr.sci.Fikret Plevljak dipl.ing.

DOSTAVLJENO:

- 1x Ministarstva zdravstva,
- 1x Kantonalni Zavod za javno zdravstvo (putem ministarstva),
- 1x Javne zdravstvene ustanove kantona (putem ministarstva),
- 1x Kantonalni Zavod zdravstvenog osiguranja (putem ministarstva),
- 1x Ljekarska komora (putem ministarstva),
- 1x Stručna služba Skupštine,
- 1x a/a.

EPIDEMIOLOŠKA SITUACIJA NA ZDK U I POLUGODIŠTU 2012.

ZARAZNE BOLESTI

Sistem nadzora i kontrole zaraznih oboljenja reguliran je Zakonom o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti koji je usklađen sa zakonima EU, te Naredbom o programu obaveznih imunizacija koju Ministarstvo zdravstva F/BIH donosi svake godine. U sistemu nadzora i kontrole zaraznih bolesti učestvuju cijeli zdravstveni sistem.

Kretanje zaraznih bolesti se prati na osnovu svakodnevno prijavljenih zaraznih bolesti u populaciji, uz analizu faktora koji pogoduju pojavi i širenju bolesti.

U toku I polugodišta 2012. na Kantonu su prijavljena 2222 zarazna oboljenja i u odnosu na isti period prošle godine njihov broj je smanjen za 50%. Najbrojnije su bile kapljične zarazne bolesti koje u ukupnom obolijevanju učestvuju sa 78%. Prosječna stopa morbiditeta od akutnih zaraznih bolesti na Kantonu je 5,5 na 1000 stanovnika.

Najviša stopa obolijevanja od zaraznih bolesti (14,58 na 1.000 stanovnika) bila je u općini Visoko, a najniža u općini Žepče j (1,83 na 1000 st.). Iznad kantonalnog prosjeka je bila stopa obolijevanja u općinama Vareš, Doboj Jug, Usora i Zavidovići.

Interesantno je pomenuti da se gripa na ovom području ni ovo proljeće nije javila u epidemijском obliku, ali epidemija parotitisa na Kantonu još uvijek traje, mada je broj oboljelih 5,5 puta manji nego u istom periodu prošle godine. Samo u općini Žepče u prethodnom polugodištu nije evidentiran ni jedan slučaj parotitisa.

.U odnosu na prošlu godinu broj crijevnih zaraznih bolesti veći je za 11%, a u ukupnom obolijevanju ove bolesti učestvuju sa 19%.

Nakon niza godina u kojima su zoonoze predstavljale veliki zdravstveni i socijalno ekonomski problem (naročito bruceloza), ističemo da su poduzimane mjere i od strane veterinarskog i od strane zdravstvenog sektora dale rezultate. U prošlom polugodištu prijavljeno je 8 slučajeva bruceloze, a u istom periodu prošle godine prijavljena su tri slučaja. To nas i dalje obavezuje na stalan oprez i obavezu iskorijenjivanja bolesti među životinjama.

U prevenciji kapljičnih bolesti je teško postići zadovoljavajuće rezultate samo općim sanitarnim mjerama, pa nastojimo poboljšati obuhvatnost obaveznika obaveznim vakcinama, jer je to najefikasnija i najjeftinija mjera prevencije zaraznih bolesti. Oboljenja za koja ne postoji specifična prevencija karakterizira prirodan tok sa cikličnim porastom broja oboljelih i mogućim epidemijama u određenim vremenskim intervalima.

U toku polugodišta prijavljena su dva slučaja meningokokne sepsa u općini Tešanj i dva slučaja u općini Žepče.. Ovo opasno oboljenja se ne može predvidjeti niti prevenirati, ali je zadatak zdravstvene službe da se spriječi pojava sekundarnih slučajeva oboljenja, u čemu smo do sada uspjivali.

. EPIDEMIJE ZARAZNIH BOLESTI

U toku I polugodišta 2012. na Kantonu još traje epidemija parotitisa, mada je broj oboljelih 5,5 puta manji nego u istom periodu prošle godine.. Najviše oboljelih je između 15 i 19 godina starosti, odnosno onih rođenih u toku rata i u poratno vrijeme, jer duži niz godina nismo imali uredno snabdijevanje MMR vakcinom.

Kao protivepidemijska mjera provođena je vakcinacija osjetljivih MMR vakcinom, posebno onih koji su u riziku od ekspozicije. Zbog toga je provjeravan vakcinalni status osoba u okruženju

oboljelih i osjetljive osobe su vakcinisane prema važećem kalendaru. Vrlo je važno da djeca do polaska u školu dobiju dvije doze MMR vakcine.

U toku I polugodišta prijavljena su po dva slučaja meningokokne sepse u općinama Tešanj i Žepče. Protivepidemijske mjere su poduzete hitno, odmah po dojavi ljekara sa Infektivnog odjela. Pored epidemiološkog ispitivanja urađen je klinički pregled i hemoprofilaksa za 183 osobe iz bliskog kontakta. Urađena je završna dezinfekcija, provedeno zdravstveno vaspitanje u porodici i naselju, u školi među učenicima i njihovim roditeljima, jer su ovakvi događaji uvijek praćeni velikom panikom.

Sve osobe iz kontakta sa bolesnikom držane su pod zdravstvenim nadzorom tri nedelje. Važno je podvući da sekundarnih slučajeva oboljenja nije bilo.

Početkom juna uveden je pooštren epidemiološki nadzor nad pojavom virusnih meningoencefalitisa, nadzor nad kupalištima i uzorkovanje vode sa javnih kupališta i površinskih riječnih vodotoka.

U toku polugodišta provedene su mjere primarne prevencije u javnim objektima, koje imaju za cilj smanjenje zaraznih bolesti i sprečavanje njihove pojave u epidemijskom obliku.

MASOVNE HRONIČNE NEZARAZNE BOLESTI

Javno – zdravstveni nadzor nad masovnim hroničnim nezaraznim bolestima je prvi korak u prevenciji ovih oboljenja. Veoma je važno detektirati osobe sa riziko faktorima za pojedina oboljenja, kako bi se neki od njih eliminirali i pojava hronične bolesti odgodila za što kasniju životnu dob.

Pratimo obolijevanja od hipertenzije, infarkta miokarda i drugih ishemičnih oboljenja srca, dijabetesa i malignih oboljenja.

Obzirom da je hipertenzija rasprostranjeno oboljenje u našim krajevima i da je jedan od rizika ishemične bolesti srca, naša pažnja je usmjerena na rano otkrivanje i liječenje hipertenzije, jer tako djelujemo i na smanjenje oboljenja srca.

Uz hipertenziju se često otkriju i drugi riziko faktori na koje je moguće djelovati.

Kod bolesnika oboljelih od dijabetesa tip II mnogo se može postići u kontroli bolesti higijensko – dijetetskim režimom i fizičkom aktivnošću.

Praćenjem novooboljelih od dijabetesa, na osnovu prijavljenih slučajeva, došli smo do saznanja da žene obolijevaju češće od muškaraca, mada se gojaznost kao jedan od riziko faktora za dijabetes češće registrira među oboljelim muškarcima.

Kod znatnog broja novooboljelih već u trenutku otkrivanja bolesti prisutne su komplikacije.

Za područje Kantona vodi se registar malignih neoplazmi već devetu godinu. U ovaj registar je uneseno više od 215.000 podataka koji će se koristiti u kontroli malignih neoplazmi na području Federacije. Zahvaljujući Registru moguće je pratiti:

- ❖ regionalnu distribuciju oboljelih;
- ❖ dužinu preživljavanja;
- ❖ kvalitet zdravstvenih usluga;
- ❖ stopu incidence i prevalencije malignih bolesti;
- ❖ stvarnu stopu umiranja od malignih bolesti itd.

U toku I polugodišta 2012. u Registar smo upisali 361 slučaj oboljenja od malignih neoplazmi. Neki od njih nisu oboljeli ove godine, ali su do sada bili neprijavljeni. To sigurno nije konačan broj, jer od postavljanja dijagnoze do prijavljivanja bolesti prođe izvjesno vrijeme. Detaljniju analizu obolijevanja od malignoma prezentirat ćemo uz godišnji izvještaj.

ANTIRABIČNA ZAŠTITA LJUDI

U toku I polugodišta 2012. u ambulantu za antirabičnu zaštitu javilo se 140 osoba. Evidentirali smo 108 osoba povrijeđenih od pasa lotalica (samo u Zenici 88), 23 osobe su povrijeđene od pasa u vlasništvu (samo u Zenici 19), a ostle povrede su zadobijene od mačke, lisice i kune. Za 81 osobu je propisan antirabični tretman od po pet doza vakcine, a 11 osoba je pored vakcine primile i antirabični serum.

U ostalim slučajevima, kad su životinje pripadale poznatom vlasniku, uspostavljena je saradnja sa veterinarskom službom radi nadzora nad životinjama .

Ističemo da je broj pacijenata tretiranih vakcinom i serumom protiv bjesnila veći nego u isto vrijeme prošle godine. Pored opravdanog nezadovoljstva građana što se pitanje lotalica konačno ne riješi, mi podvlačimo velike materijalne troškove zdravstvene službe za antirabičnu zaštitu.

OBAVEZNA IMUNIZACIJA

Obaveznoj imunizaciji djece pripada najvažnije mjesto u prevenciji zaraznih oboljenja i posvećuje joj se izuzetna pažnja. Zakonski propisi nalažu visok procent obuhvatnosti obveznika vakcinama u cilju stvaranja tzv. «kolektivnog» imuniteta. Samo u uslovima visokog procenta obuhvatnosti vakcinama je moguće izbjeći pojavu bolesti u epidemijском obliku. Početkom godine napravljen je Plan imunizacije za Kanton i svaku općinu Kantona posebno. U toku godine se provodi intenzivan monitoring nad izvođenjem obaveznih imunizacija na svim općinama Kantona , monitoring nad postvakcinalnim reakcijama, vrši se kontrola hladnog lanca, te posvećuje posebna pažnja edukaciji zdravstvenih radnika koji rade na ovom programu.

I ove godine (09.03.2012.) Zavod je organizirao edukativni seminar posvećen imunizaciji.

U sklopu obilježavanja Evropske sedmice imunizacije u toku zadnje sedmice aprila na svim općinama Kantona su provedene dogovorene aktivnosti. O značaju imunizacije smo govorili i putem medija.

Operativni program imunizacije djece provode porodilišta i zdravstvene ustanove primarnog nivoa. Na taj način štitimo našu djecu od 10 zaraznih bolesti.

POKRIVENOST NOVOROĐENČADI BCG I HBV U PORODILIŠTIMA KANTONA

OPĆINE	Broj živorođenih u porodilištu	HEPATITIS B	BCG
		Broj vakcinisanih	Broj vakcinisanih
ZENICA	1611	1611	1611
KAKANJ	37	31	23
TEŠANJ	152	151	151
ZAVIDOVIĆI	9	8	8
ZBIR	1809	1801	1793

IMUNIZACIJA NA KANTONU U I POLUGODIŠTU 2012.

	IZVRŠENA OBAVEZNA IMUNIZACIJA U DOMOVIMA ZDRAVLJA	Ciljna dobna skupina			Druge skupine		
		Br.planiranih	Br.vakcinisanih	Postotak	Br.planiranih	Br.vakcinisanih	Postotak
OVAKCINACIJA	BCG	3762	35	1%	19	16	84%
	Hepatitis B 1	3762	48	1%	16	6	38%
	Hepatitis B 2	3762	1726	46%	111	80	72%
	Hepatitis B 3	3762	1669	44%	541	144	27%
	DTP- IPV 1	3762	1714	46%	190	91	48%
	DTP - IPV 2	3762	1697	45%	355	159	46%
	DTP - IPV 3	3762	1663	44%	594	211	36%
	DT 1	0			76	20	26%
	DT 2	0			76	9	12%
	DT 3	0			5	0	0%
	Hib 1	3762	1668	44%	198	78	39%
	Hib 2	3762	1643	44%	264	121	46%
	MRP	3762	1574	42%	417	192	46%
REKVINACIJA	Hib	3571	1372	38%	324	152	47%
	OPV I	3325	1442	43%	587	272	46%
	DTPa	3489	1779	51%	7	69	90%
	OPV II	3508	1791	51%	495	264	53%
	MRP	3548	2025	57%	498	238	48%
	dT adult	4310	1898	44%	1517	1036	68%
	OPV III	4317	1911	44%	1516	1030	68%
	DT	0			501	281	56%
	Tetanus	4216	2103	50%	509	66	13%

ZAKLJUČAK

Epidemiološka situacija na Kantonu je povoljnija u odnosu na prethodne godine, ali kad su zarazne bolesti u pitanju izražavamo umjereni optimizam, jer se stanje može promijeniti u kratkom vremenskom periodu:

- Zoonoze ne predstavljaju prijetnju kakvu su imale prethodnih godina;
- Imunizacija je u proteklom periodu urađena u granicama očekivane obuhvatnosti, s tim da se u drugoj polovini godine uvijek uradi više;
- Epidemija parotitisa pokazuje trend opadanja, jer se intenzivno radilo na dopunskoj imunizaciji;
- Broj crijevnih zaraznih bolesti koje su usko povezane sa socijalno-ekonomskim faktorima u ovom polugodištu je porastao;
- Oboljenja od Hepatitisa B i C i dalje ostaju opterećenje za zdravstvenu službu;
- Oboljenja od aktivne tuberkuloze pokazuju značajan trend opadanja nakon uvođenja DOTS strategije u liječenju ovih bolesnika;
- Značajan je broj oboljelih od malignih neoplazmi;
- Dugogodišnji problem prisustva pasa lutalica na ulicama, naročito u Zenici, i dalje je prisutan i izaziva veliko nezadovoljstvo građana.